

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-34

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos
Tekijä-Författare-Author Ranne, Paula		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kulttuurin uudet markkinat : Kulttuurivienti-käsitteen ja kulttuuriviennin edellytysten tarkastelua teorian ja empiirisen aineiston valossa		
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2008-01-21	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 105, liitesivuja 7
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella kulttuuriviennin käsitettä ja kulttuuriviennin edellytyksiä. Kulttuuriministeri Tanja Saarela asetti 28.10.2005 poikkihallinnollisen kulttuuriviennin kehittämistyöryhmän. Sen tehtäväksi tuli valmistella kulttuuriviennin yleinen kehittämisohjelma, jolla kulttuurivienti nostetaan tasa-arvoiseksi vientialaksi muiden vientialojen joukkoon. Kulttuuriviennin kehittämisohjelma 2007-2011 kuuluu osaksi kansallista Lissabonin strategian kilpailukykytavoitteiden täytäntöönpanoa. Luovien alojen kehittämistoimet ovat osa valmistautumista talouden ja tuotannon syvään rakennemuutokseen. (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2007:5.) Tutkimus pyrki omalta osaltaan osallistumaan siihen keskusteluun, mitä ministeriöiden yhteistyönä toteutettava kulttuurivienti-hanke on Suomessa herättänyt.</p> <p>Tutkimuksen pääkysymykset olivat seuraavat:</p> <p>Miten kulttuuriviennin käsite välittyy empiirisestä aineistosta?</p> <p>Miten kulttuurivienti todentuu kulttuuritoimijoiden työskentelyssä?</p> <p>Millaisia eroja ja yhtäläisyyksiä suomalaisessa ja norjalaisessa kulttuurivienti-keskustelussa ilmenee?</p> <p>Suomen kulttuurivienti-hanketta verrattiin tutkimuksessa Norjan kulttuuripoliittiseen ja kulttuurivientiä koskevaan tilanteeseen. Suomen ja Norjan välillä nähtiin olevan useita yhtäläisyyksiä, joiden koettiin tuovan mielenkiintoista tarkastelukulmaa tutkimukselle.</p> <p>Tutkimuksen aineisto koostui tutkijan keräämistä asiantuntijahaastatteluista, Suomen kulttuurivienti-hanketta koskevista selvityksistä ja yhteiskuntatieteellisestä kirjallisuudesta.</p> <p>Tutkimukseen haastateltiin kulttuurin parissa toimivia henkilöitä (11 henkilöä, yhdeksän haastattelua). Haastateltavaksi valitut edustavat kulttuuriviennin asiantuntijuutta hyvin eri tavoin. Heidän asiantuntijuutensa perustu tarkasti määriteltyn tai yleisesti tunnustettuun asiantuntijuuteen, vaan he edustavat käytännön työssään kulttuuritoimijuutta ja kulttuuritoimintaa tai -työtä erilaisin tavoin. Tutkimukseen kerätyt haastattelut ovat luonteeltaan asiantuntijahaastatteluja. Haastattelut kerättiin teemahaastattelun metodiikkaa käyttäen ja valmiit haastattelut litteroitiin erillisiksi dokumenteiksi. Haastattelut saatettiin dialogiin muun aineiston kanssa jo tutkimuksen alkupuolella.</p> <p>Tutkimuksen perusteella kulttuurivienti näyttäytyy hyvin monimuotoisena ilmiönä. Asiantuntijoiden mukaan henkilökohtainen verkostoituminen alan muiden toimijoiden kanssa on kulttuuriviennin keskeinen työtap. Kulttuuriviennin tarkastelun kautta on havaittavissa muutoksia esimerkiksi julkisen vallan siirtymisestä median piiriin ja kansalaisyhteiskunnan toimijoille. Uutta kulttuuria tuotetaan ja levitetään yhä enemmän Internetin sähköisissä ympäristöissä.</p> <p>Suomalaista kulttuurivienti-hanketta toteutetaan vahvasti valtiollisena hankkeena, kun taas Norjan tilannetta voidaan tarkastella elinkeinoelämän ja kulttuurin alojen lisääntyvänä yhteistyönä.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords kulttuurivienti luova talous verkostoituminen kulttuuriteollisuus kulttuuriyhteistyö Pohjoismaat		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		